

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-911/19-P

Název	Mateřská škola Chlumčany, okres Plzeň-jih
Sídlo	Družstevní 505, 334 42 Chlumčany
E-mail	ms.chlumcany@volny.cz
IČ	70833851
Identifikátor	600070221
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Jana Čubrová
Zřizovatel	Obec Chlumčany
Místo inspekční činnosti	Družstevní 505, 334 42 Chlumčany
Termín inspekční činnosti	4. 11. 2019 – 7. 11. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Mateřská škola Chlumčany (dále „MŠ“) vzdělávala ke dni inspekční činnosti 75 dětí ve třech věkově smíšených třídách. Z tohoto počtu se 24 dětí zúčastňuje povinného předškolního vzdělávání, jedno dítě má povolený odklad povinné školní docházky. V MŠ jsou dvě děti mladší tří let. Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání podle Školního vzdělávacího

programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP“) a pracuje podle modelového programu „Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole“, který je garantován Státním zdravotním ústavem. Je zařazena v síti „Mateřských škol podporujících zdraví.“ Součástí školy je přilehlá školní zahrada rozčleněná na několik částí s různorodými herními prvky. Jejím negativem je, že jednu její část nelze v současné době plně využívat z důvodu již nevyhovujícího zařízení.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Základním koncepčním dokumentem školy je podrobně zpracovaný ŠVP, který vymezuje její činnost a je zpracován tak, aby byl srozumitelným dokumentem pro práci pedagogů. Tento program je v souladu s požadavky Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Jeho cílem je podpora výchovy ke zdravému životnímu stylu, správné životosprávě a vytváření podnětného prostředí pro tělesnou, duševní a společenskou pohodu dítěte. Základní myšlenkou je respektování individuality dítěte, rozvoj komunikace a spolupráce, využívání výhod věkově smíšených skupin a budování bezpečného sociálního prostředí. Svým obsahem je přehledným podkladem pro tvorbu třídních vzdělávacích programů.

Pravidla vlastní činnosti školy jsou podrobně rozpracovaná ve školním řádu. Děti mateřské školy jsou seznamovány s možnými bezpečnostními riziky a ochranou zdraví pravidelně a přiměřeně svému věku, což dokládají záznamy v třídních knihách. Vybavení tříd respektuje věková specifika dětí a skladbu heterogenních tříd. Mateřská škola je po materiální stránce kvalitně vybavena. Hračky a učební pomůcky pro děti jsou průběžně doplňovány a odpovídají věkovým a bezpečnostním požadavkům.

Ředitelka mateřské školy splňující kvalifikační předpoklady pro výkon této činnosti byla do funkce jmenovaná v roce 2017. Po nástupu se dobře zorientovala v dané problematice. Veškerou dokumentaci vede promyšleně a v povinném rozsahu. Vlastní profesní rozvoj směřuje nejen k pedagogickým, ale současně i manažerským dovednostem. Proces řízení je funkční, ředitelka pravidelně sleduje a vyhodnocuje práci školy. Systém evaluační činnosti je koncepčně stanoven v ŠVP, realizace hospitační činnosti probíhá pravidelně, ovšem bez stanovení doporučení pro další zkvalitnění výchovně vzdělávací práce. Ředitelka svým přístupem a jednáním vytváří podmínky pro rozvoj pedagogické spolupráce. Učitelky mezi sebou udržují přátelské vztahy, respektují se a ve třídách aktivně spolupracují při plánování i realizaci aktivit. Důraz je kladen na vzájemnou komunikaci a práci v týmu. Ve škole panuje přátelská atmosféra. Tuto skutečnost dokladuje výsledek anonymních anket pro pedagogy a ředitelku, ve kterých bylo klima školy vnímáno pozitivně. Vzdělávací proces je zajištěn šesti kvalifikovanými učitelkami, včetně ředitelky školy. Jedna pedagogická pracovnice zajišťující překrývání nespĺňuje předpoklady odborné kvalifikace, což nemá vliv na kvalitu vzdělávacího procesu. Pedagogové se pravidelně zúčastňují vzdělávání, které prohlubuje jejich odbornou kvalifikaci a splňuje požadavky vedoucí k naplňování ŠVP. Zpracovaný plán dalšího vzdělávání učitelů a výběr akcí zohledňuje potřeby školy i pedagogů.

V rámci hmotného zabezpečení škola poskytuje dětem školní stravování a pitný režim, který byl během dne spontánně využíván. Děti jsou vedeny k sebeobsluze, správné kultuře stolování a vytváření zdravých stravovacích návyků. Učitelky dětem podávají informace o důležitosti určitých potravin pro naše zdraví. Personální zdroje a finanční podmínky umožňují škole účelně naplňovat cíle stanovené v ŠVP.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V MŠ byly v průběhu dne střídány spontánní a řízené aktivity tak, aby byly vyvážené a vzájemně provázané. Základní denní režim je v souladu s přirozenými biorytmy dětí, je dostatečně pružný. Činnosti nenásilně prolínaly a navazovaly na předchozí znalosti dětí. Aktivity probíhaly formou individuálních, skupinových i frontálních činností. Heterogenní třídy umožňují mladším dětem učit se od starších, starším získávat prosociální zkušenosti v kontaktu s menšími dětmi a vzájemně se respektovat. Specifika zaměření školy spočívá v maximálním využívání pozitiv složení heterogenních tříd, což kladně ovlivňuje průběh vzdělávacího procesu. Individualizace vzdělávání probíhala přirozeným způsobem s ohledem na potřeby a zájmy jednotlivých dětí díky správně nastavené skladbě tříd. V nich jsou rovnoměrně a vyrovnaně zastoupeny různé věkové skupiny a přirozeně se rozvíjí sociální vztahy mezi dětmi různého věku. Děti mají možnost zažívat strukturu velké rodiny a pocit sounáležitosti.

Plánování vzdělávání vychází ze ŠVP. Škola dětem připravuje pestrou vzdělávací nabídku, která je velmi podrobně rozpracována v třídních programech. Na ně následně logicky navazují promyšlené přípravy učitelek na jednotlivé týdny. Zřejmé bylo námětové i myšlenkové propojení mezi vzdělávacími cíli, nabídkou činností a očekávanými výstupy ze všech vzdělávacích oblastí vzhledem k individuálnímu přístupu v jednotlivých věkových skupinách. Při tvorbě třídních vzdělávacích programů učitelky přihlížely k vývojovým předpokladům a specifickým potřebám dětí ve smíšených třídách. Vzdělávání bylo vhodně diferencováno, nároky byly odstupňovány podle mentálního věku dětí a jejich možností. Cíle byly voleny vzhledem ke schopnostem dětí a jejich obtížnost byla pro různé skupiny dětí odlišná. Přehledně vedené záznamy v třídních knihách dokladovaly pravidelné cílené zařazování zdravotně preventivních pohybových aktivit, komunitních kruhů a práci s jednotlivými věkovými skupinami. Učitelky při plánování aktivit úzce spolupracovaly.

Pro volnou hru jako základní způsob práce nastavený v ŠVP byl poskytnut dostatečný časový prostor i materiální podpora. Pro individuální práci s jednotlivými dětmi během ranních spontánních aktivit využívaly učitelky informace z diagnostiky dětí. Vhodně zařazované pohybové činnosti, aktivizující metody a prostor pro vlastní vyjádření dětí přispívaly k tomu, že se dopoledních aktivit zúčastňovaly s chutí a radostí. V průběhu dne měly dostatek možností k rozvoji hrubé i jemné motoriky, důraz byl kladen na správný úchop tužky, učitelky také korigovaly sezení u stolečků odpovídajících vzrůstu dětí různých věkových skupin. Vhodně bylo používáno kreativní vzdělávací stavebnice PIX-IT, která rozvíjela jemnou motoriku ruky, logické myšlení, paměť, pozornost a postřeh. Součástí aktivit motivovaných podzimem byl rozvoj předmatematických dovedností, elementární počítání a rozlišování barev. Během manipulace s přírodninami při společných činnostech v prostoru herny děti třídily a přiřazovaly. Často a účelně kladené problémové otázky rozvíjely u dětí kompetence k řešení problémů. Učitelky u dětí vhodně podporovaly používání pozitivních forem komunikace, vedly je k zodpovědnosti a dokončování úkolů.

Souběžné působení učitelek ve třídách bylo efektivní během pobytu venku, kdy byla zajištěna bezpečnost dětí správným nastavením přímé pedagogické činnosti. Nabízené aktivity tematicky navazovaly na dopolední část. V jedné ze tříd, kde učitelky při řízených činnostech nepůsobily souběžně, byla organizace ztížená. Nastavení přímé pedagogické činnosti v této třídě nebylo efektivní. Aktivity byly prováděny více frontálně a skupinová práce byla využita pouze částečně. Děti byly přiměřeně ke svému věku a individuálním možnostem vedeny k rozvoji jazykových a komunikativních dovedností, učitelky spolupracovaly při rozvíjení jejich logického myšlení a děti průběžně kladně hodnotily.

Vhodným způsobem byly v některých třídách podněcovány také k vlastnímu aktivnímu hodnocení a srozumitelnou formou i k sebehodnocení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola provádí záznamy z pozorování rozvoje osobnosti dětí do záznamových archů a také do evaluačního systému hodnocení zvládnutých dovedností a návyků, který je vhodně nastaven vzhledem k podmínkám školy a potřebám dětí. Pedagogická diagnostika tak poskytuje vzájemně propojené podklady pro další promyšlené a cílené plánování individuálních aktivit. Pedagogové si průběžně ověřují úroveň vzdělávacích výsledků dětí a tato zjištění využívají při plánování. Systém poskytuje souhrn komplexních informací o pokroku všech dětí. Specifika menší školy s uplatňovanými principy „Mateřské školy podporující zdraví“ umožňuje v plné míře uspokojování individuálních potřeb dětí ve smíšených třídách. Doplnkem hodnocení vývoje dětí byla portfolia s datovanými výtvarnými pracemi, která dokladují vývoj dětské kresby během docházky dítěte do MŠ a doplnkem jsou postupně vznikající „Knihy předškoláků“ u nejstarších dětí.

Pedagogové podporovali u dětí vnitřní motivaci a objevování nových skutečností. Užívali metody, které pomáhaly udržovat pozornost a aktivitu dětí. Motivovali děti k používání pozitivních forem komunikace. Děti zvládaly pravidla konverzace, komunikační návyky a prokazovaly schopnost udržet pozornost a soustředit se nejen na činnost, ale i na řešení a dokončení problému. Samostatně nebo s dopomocí pedagogů řešily připravené úkoly. Ve všech třídách dokázaly přiměřeně věku spolupracovat a vzájemně si pomáhat. Děti měly vzhledem ke svému věku přiměřeně upevněny hygienické i společenské návyky. Skutečnost, že jsou ve třídách různé věkové a vývojové stupně přináší prostor pro kooperaci a sebevýchovu. Adaptace na prostředí mateřské školy u nově přicházejících dětí je v heterogenních třídách snadnější, což je patrné také z průběžných záznamů o dětech. Princip toho, že se děti učí od dětí je naplňován při běžných aktivitách v průběhu celého dne.

Škola komunikuje a spolupracuje se zákonnými zástupci dětí. Rodiče se účastní různých školních akcí. Vzdělávací nabídku rozšiřuje součinnost s dalšími institucemi a organizacemi v obci. Děti se účastní akcí Spolku dobrovolných hasičů Chlumčany, Mysliveckého sdružení Obora, Rodinného centra Ohrátka a Městské knihovny Přeštice. Spolupráce se Základní školou Chlumčany spočívá ve vzájemných návštěvách, besedách a také v projektu „Kamarád“, který pomáhá dětem s adaptací na nové prostředí při přechodu do primárního vzdělávání. Společné je také zapojení do projektu „Celé Česko čte dětem“. Mateřská škola udržuje dobrou spolupráci se zřizovatelem. Své aktivity prezentuje veřejnosti v místním periodiku.

V průběhu inspekčních hospitací byly dokladem výsledků dětí nejen jejich adekvátní znalosti a dovednosti, bohatá slovní zásoba, ale také chuť učit se novým věcem i schopnost rozhodovat se. Zvoleným systémem výchovně vzdělávací práce, přístupem ředitelky i jednotlivých pedagogů je zajištěno, aby vzdělávací výsledky odpovídaly požadavkům ŠVP.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Došlo k personální obměně ve funkci ředitelky mateřské školy.
- V součinnosti se zřizovatelem byla mateřská škola i školní zahrada vybavena novými pomůckami, hračkami a herními prvky a došlo ke zlepšení ve vnitřním vybavení tříd.

Silné stránky

- Pedagogická diagnostika sleduje komplexně vzdělávací pokrok a aktuální výsledky dětí v efektivně nastavených systémech, které se doplňují a slouží k plánování aktivit v heterogenních třídách. Portfolio dítěte je kvalitně vedeno po celou dobu docházky.
- Efektivní využívání specifiky heterogenních tříd, která napomáhá adaptaci dětí a utváření sociálních vazeb ve třídách. Správná diferenciací požadavků vzhledem k věku dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nastavení přímé pedagogické činnosti v jedné třídě nepříznivě ovlivňuje organizaci řízených aktivit.
- Procesy vyhodnocování vzdělávacího procesu jsou prováděny pravidelně, chybí však stanovení doporučení do další práce.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Stanovit doporučení do další práce vyplývající z hospitační činnosti ředitelky.
- Nastavit přímou pedagogickou činnost učitelek v jedné třídě tak, aby organizace při řízených činnostech byla více efektivní.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Mateřská škola Chlumčany, okres Plzeň – jih, vydaná dne 30. 9. 2009 včetně Dodatku č. 1/2011 a dodatku č. 1/2019
2. Povolení výjimky z počtu dětí v mateřské škole na školní rok 2019/2020 ze dne 7. 5. 2019, čj. 459/2019
3. Jmenování do funkce ředitelky Mateřské školy Chlumčany na základě výsledků konkurzního řízení ze dne 15. 6. 2017
4. Školní vzdělávací program s platností od 1. 9. 2019
5. Školní řád Č.j. 208/2019 , účinný od 1.9.2019
6. Plán DVPP na školní rok 2019/2020
7. Školní matrika (žádost zákonného zástupce o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, evidenční list, rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky)
8. Výkaz o mateřské škole S 1-01 k 30. 9. 2019
9. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
10. Rozvržení pracovní doby pedagogických pracovníků – školní rok 2019/2020
11. Záznamy z jednání pedagogické rady a provozní porady
12. Plán a záznamy z hospitační činnosti
13. Vlastní hodnocení mateřské školy za školní rok 2018/201
14. Docházky dětí – září 2019 do data inspekční činnosti
15. Třídní knihy – školní rok 2019/2020
16. Inspekční zpráva čj. ČŠIP-969 /13-P

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Mgr. Iveta Němečková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iveta Němečková v. r.

Ing. Monika Zelená, kontrolní pracovnice

Ing. Monika Zelená v. r.

V Plzni 28.11.2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Bc. Jana Čubrová,
ředitelka školy

Bc. Jana Čubrová v. r.

V Chlumčanech 2.12.2019